

ทัศนคติที่มีต่อเครื่องแบบลูกเสือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น Attitudes of Junior High School Students Toward Scout Uniforms

สหรัถ ทะเลลึก¹ และพรพรรณวดี ขำจริง²
Saharat Thaleluek¹ and Panwadee Khumjing²

¹ นักศึกษาศาสาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

² อาจารย์ประจำสาขาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อเครื่องแบบลูกเสือและเพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อเครื่องแบบลูกเสือ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 346 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือคือแบบสอบถามโดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า 1. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อเครื่องแบบลูกเสือ นักเรียนมีทัศนคติด้านความรู้สึกลูกเสืออยู่ระดับปานกลาง คือเครื่องแบบลูกเสือสร้างความรู้สึกอบอุ่นและเป็นมิตร ($\bar{X}=3.23$, S.D.=1.06) นักเรียนรู้สึกดีเมื่อเห็นคนอื่นสวมเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}=3.14$, S.D.=0.99) นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อได้สวมเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}=3.09$, S.D.=1.04) การสวมเครื่องแบบลูกเสือทำให้นักเรียนรู้สึกมั่นใจในตัวเอง ($\bar{X}=3.06$, S.D.=1.02) และทัศนคติด้านความรู้สึกลูกเสืออยู่ระดับปานกลาง คือการสวมเครื่องแบบลูกเสือทำให้นักเรียนรู้สึกอึดอัดและไม่สบายตัว ($\bar{X}=3.08$, S.D.=1.00) เครื่องแบบลูกเสื่อดูล้าสมัยและไม่ทันสมัย ($\bar{X}=2.92$, S.D.=1.01) การบังคับให้สวมเครื่องแบบลูกเสือทำให้นักเรียนรู้สึกไม่มีอิสระ ($\bar{X}=2.89$, S.D.=1.02) นักเรียนรู้สึกอายที่ต้องสวมเครื่องแบบลูกเสือในที่สาธารณะ ($\bar{X}=2.70$, S.D.=1.13) 2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อเครื่องแบบลูกเสือ นักเรียนชายและหญิงมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

คำสำคัญ: ทัศนคติ / เครื่องแบบลูกเสือ

Abstract

This study aimed to investigate the attitudes of lower secondary school students toward the Scout uniform, and to compare the attitudes of male and female students toward the Scout uniform. The sample consisted of 346 lower secondary school students. The research instrument was a questionnaire, and data were analyzed using standard deviation. The sample was obtained through simple random sampling. The research instrument was a questionnaire that had been validated by three experts. Reliability was determined using Cronbach's alpha coefficient. The findings were as follows: 1. Regarding students' attitudes toward the Scout uniform, students reported a moderately positive affective attitude — specifically, that the Scout uniform creates a sense of warmth and friendliness ($\bar{X}=3.23$, S.D.=1.06), students feel good when seeing others wearing scout uniforms ($\bar{X}=3.14$, S.D.=0.99), students feel proud when wearing scout uniforms ($\bar{X}=3.09$, S.D.=1.04), and wearing scout uniforms makes students feel confident ($\bar{X}=3.06$, S.D.=1.02). Students also had moderate levels of negative attitudes, including: wearing scout uniforms makes students feel uncomfortable and uneasy ($\bar{X}=3.08$, S.D.=1.00), scout uniforms look outdated and old-fashioned ($\bar{X}=2.92$, S.D.=1.01), being forced to wear scout uniforms makes students feel restricted ($\bar{X}=2.89$, S.D.=1.02), and students feel embarrassed wearing scout uniforms in public ($\bar{X}=2.70$, S.D.=1.13). 2. Regarding the comparison of attitudes between male and female students

toward scout uniforms, male and female students had significantly different attitudes at the .05 level.

Keywords: Attitudes / Scout Uniforms

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยโดยรวมมีส่วนร่วมในการหล่อหลอมทัศนคติ (Sharon และ Sau, 1996) ของเยาวชนต่อเครื่องแบบลูกเสือ โดยเฉพาะผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลและการแสดงความคิดเห็นอิสระที่ทรงอิทธิพลในหมู่วัยรุ่น หากสื่อสะท้อนภาพของชุดลูกเสือว่าเป็นสิ่งล้าสมัย ไม่ตอบโจทย์ยุคปัจจุบัน หรือเกี่ยวข้องกับระบบอำนาจนิยม ทัศนคติของนักเรียนก็อาจถูกหล่อหลอมให้รู้สึกห่าเหวหรือไม่เห็นคุณค่าของการแต่งเครื่องแบบ ตรงกันข้ามหากสื่อสามารถนำเสนอคุณค่าในเชิงสร้างสรรค์ เช่น การปลูกฝังความรับผิดชอบ ความมีระเบียบ และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในกลุ่มเพื่อนฝูง ทัศนคติของนักเรียนก็มีแนวโน้มที่จะเป็นบวกมากขึ้น ดังนั้น บทบาทของสื่อในการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องจึงมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าบทบาทของโรงเรียนและครอบครัว

ครูและโรงเรียนเป็นกลไกหลักในการส่งเสริมให้เครื่องแบบลูกเสือมีความหมายและมีคุณค่าในสายตาศูนย์นักเรียน บ่อยครั้งที่ครูพยายามสร้างความเข้าใจถึงจุดประสงค์ของการแต่งชุดลูกเสือผ่านกิจกรรมที่สนุกสนาน เช่น การเดินทางไกล การอยู่ค่ายพักแรม และการทำงานกลุ่มเพื่อฝึกความรับผิดชอบ แต่หากกิจกรรมเหล่านี้ไม่ได้รับการออกแบบอย่างเหมาะสม นักเรียนก็อาจมองว่าเป็นภาระหรือกิจกรรมที่น่าเบื่อ (กระทรวงศึกษาธิการ 2553) จึงเป็นหน้าที่ของครูและโรงเรียนในการสร้างบริบทการเรียนรู้ที่มีความหมาย ชวนติดตาม และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเครื่องแบบลูกเสืออย่างเหมาะสม

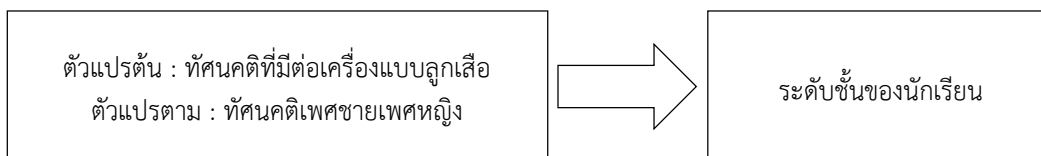
ผู้ประกอบการมีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอมทัศนคติของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการยอมรับหรือปฏิเสธเครื่องแบบลูกเสือ เนื่องจากผู้ประกอบการบางรายอาจมองว่าเครื่องแบบลูกเสือมีราคาแพง ไม่จำเป็น หรือใช้เพียงปีละไม่กี่ครั้ง ซึ่งความคิดเช่นนี้ส่งผลทางอ้อมต่อนักเรียน ทำให้เกิดการตั้งคำถามหรือรู้สึกไม่พึงพอใจต่อการสวมใส่ ค่าใช้จ่ายและความไม่สะดวกสบายของเครื่องแบบอาจเป็นปัจจัยเชิงลบที่ส่งผลต่อการยอมรับในครอบครัวและนักเรียน (Parentkind, 2025 August 18) ในบางกรณี ทัศนคติเชิงลบอาจมาจากการที่นักเรียนรู้สึกว่าการสวมใส่ไม่สะดวกสบายในการสวมใส่ในชีวิตประจำวัน หรือไม่สอดคล้องกับความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับแฟชั่นหรืออัตลักษณ์เฉพาะตัว

นักเรียนมัธยมเป็นกลุ่มเยาวชนที่อยู่ในช่วงวัยแห่งการเรียนรู้ พัฒนาอัตลักษณ์ และสร้างระบบคุณค่าให้กับตนเอง ซึ่งรวมถึงการสร้างทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น หนึ่งในกิจกรรมสำคัญที่นักเรียนเกือบทุกคนต้องเข้าร่วมคือกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมระเบียบวินัย ความเสียสละ ความกล้าหาญ และการเป็นพลเมืองดีของชาติ โดยเฉพาะการแต่งกายด้วยเครื่องแบบลูกเสือนั้น นอกจากจะเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นสมาชิกในองค์กรลูกเสือแล้ว ยังสะท้อนค่านิยมและวัฒนธรรมของโรงเรียนอีกด้วย (สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน, 2552) อย่างไรก็ตาม การรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อชุดลูกเสืออาจแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ส่วนตัว บริบททางสังคม หรือการสื่อสารจากครูและผู้ใหญ่ในโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อเครื่องแบบลูกเสือ
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อเครื่องแบบลูกเสือ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการดำเนินงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวน 6,920 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 346 คน ผู้วิจัยทำการสุ่มตามชั้นตอนดังนี้ ผู้วิจัยได้เลือกการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยแบ่งเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนภูเก็ทวิทยาลัย โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ภูเก็ท โรงเรียนสตรีภูเก็ท โรงเรียนกะทู้วิทยา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและ นำส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจเนื้อหา IOC จำนวน 3 ท่าน แบบสอบถามมี 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 3 ข้อ เป็นลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) ตอนที่ 2 ทศนคติที่มีต่อเครื่องแบบลูกเสือ ใน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ทศนคติเชิงบวก ทศนคติเชิงลบ ทศนคติเชิงนิ่งเฉย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามด้วย Google form ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2568 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 ผู้วิจัยขอความร่วมมือกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม (Google form) ตามที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูลด้านข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างเป็นความลับ และนำผลแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติในการทดสอบความแตกต่างแบบกลุ่มอิสระด้วยสถิติ t-test ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของทศนคติระหว่างนักเรียนเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อเครื่องแบบลูกเสือ **เกณฑ์ในการกำหนดระดับคะแนนเกี่ยวกับทศนคติในการตอบแบบสอบถาม**

แบบประมาณค่า 5 ระดับคือ เห็นด้วยน้อยที่สุด เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยมาก เห็นด้วยมากที่สุด มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1= เห็นด้วยน้อยที่สุด

2 = เห็นด้วยน้อย

3 = เห็นด้วยปานกลาง

4 = เห็นด้วยมาก

5 = เห็นด้วยมากที่สุด

นำแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)และแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยการคำนวณหาอันตรภาคชั้นตั้งนั้น เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย จึงมีดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.79 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.80 - 2.59 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.60 - 3.39 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.40 - 4.19 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ย 4.20 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทศนคติของนักเรียนที่มีต่อเครื่องแบบลูกเสือ พบว่านักเรียนมีทศนคติด้านความรู้สึกในทางบวกภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ เครื่องแบบลูกเสือสร้างความรู้สึกอบอุ่นและเป็นมิตร ($\bar{X}$ = 3.23, S.D. = 1.06) นักเรียนรู้สึกดีเมื่อเห็นคนอื่นสวมเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.14, S.D. = 0.99) นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อได้สวมเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.09 S.D. = 1.04) การสวมเครื่องแบบลูกเสือทำให้นักเรียนรู้สึกมั่นใจในตัวเอง ($\bar{X}$ =

3.06, S.D. = 1.02) การสวมเครื่องแบบลูกเสือส่งเสริมความมีระเบียบวินัย ($\bar{X}$ = 3.31, S.D. = 1.05) เครื่องแบบลูกเสือเป็นสัญลักษณ์ที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี ($\bar{X}$ = 3.25, S.D. = 1.04) เครื่องแบบลูกเสือช่วยปลูกฝังคุณธรรมให้กับเยาวชน ($\bar{X}$ = 3.21, S.D. = 1.00) เครื่องแบบลูกเสือสร้างความเสมอภาคและลดการแบ่งชั้นวรรณะ ($\bar{X}$ = 3.14, S.D. = 1.02) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.19, S.D. = 0.96) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีเมื่อสวมเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.13, S.D. = 0.97) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะสวมเครื่องแบบลูกเสือด้วยความเต็มใจ ($\bar{X}$ = 3.10, S.D. = 1.05) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อสวมเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.08, S.D. = 1.00)

ทัศนคติด้านความรู้สึกในทางลบภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือการสวมเครื่องแบบลูกเสือทำให้นักเรียนรู้สึกอึดอัดและไม่สบายตัว ($\bar{X}$ = 3.08, S.D. = 1.00) เครื่องแบบลูกเสียดูคล้ายสมัยและไม่ทันสมัย ($\bar{X}$ = 2.92, S.D. = 1.01) การบังคับให้สวมเครื่องแบบลูกเสือทำให้นักเรียนรู้สึกไม่มีอิสระ ($\bar{X}$ = 2.89, S.D. = 1.02) นักเรียนรู้สึกอึดอัดที่ต้องสวมเครื่องแบบลูกเสือในที่สาธารณะ ($\bar{X}$ = 2.70, S.D. = 1.13) เครื่องแบบลูกเสือสร้างความกดดันทางการเงินให้กับผู้ปกครอง ($\bar{X}$ = 3.11, S.D. = 0.99) เครื่องแบบลูกเสือเป็นการบังคับที่ไม่จำเป็นในยุคปัจจุบัน ($\bar{X}$ = 3.07, S.D. = 1.00) เครื่องแบบลูกเสือเป็นสิ่งที่ล้าสมัยและไม่เข้ากับสังคมใหม่ ($\bar{X}$ = 2.94, S.D. = 0.96) การบังคับใช้เครื่องแบบลูกเสือละเมิดสิทธิการแสดงออก ($\bar{X}$ = 2.85, S.D. = 1.02) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะรู้สึกอึดอัดเมื่อต้องสวมเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.01, S.D. = 1.02) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 2.98, S.D. = 1.00) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงการสวมเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 2.97, S.D. = 0.99) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะไม่สนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 2.96, S.D. = 0.96)

ทัศนคติด้านความรู้สึกในทางหนึ่งเฉยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ เครื่องแบบลูกเสือเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับนักเรียน ($\bar{X}$ = 3.10, S.D. = 0.99) นักเรียนรู้สึกว่าเครื่องแบบลูกเสือเป็นเพียงเสื้อผ้าที่ต้องใส่ตามระเบียบเท่านั้น ($\bar{X}$ = 3.05, S.D. = 1.04) การสวมหรือไม่สวมเครื่องแบบลูกเสือก็ไม่ต่างกันสำหรับนักเรียน ($\bar{X}$ = 3.02, S.D. = 1.00) นักเรียนไม่ค่อยใส่ใจกับรูปแบบหรือการออกแบบเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 2.97, S.D. = 0.97) เครื่องแบบลูกเสือไม่ควรเป็นประเด็นที่ถกเถียงกัน ($\bar{X}$ = 3.38, S.D. = 0.99) นักเรียนคิดว่าใส่หรือไม่ใส่เครื่องแบบลูกเสือก็ไม่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ($\bar{X}$ = 3.20, S.D. = 1.03) นักเรียนคิดว่าการใส่หรือไม่ใส่เครื่องแบบลูกเสือไม่ได้มีผลต่อทัศนคติในการเรียนรู้วิชาลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.14, S.D. = 1.03) นักเรียนคิดว่าเครื่องแบบลูกเสือเป็นเรื่องที่สามารถมีหรือไม่มีก็ได้ ($\bar{X}$ = 3.14, S.D. = 1.00) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือเฉพาะเมื่อบังคับเท่านั้น ($\bar{X}$ = 3.04, S.D. = 1.00) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะไม่คิดมากเกี่ยวกับเรื่องเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.04, S.D. = 0.93) หากโรงเรียนยกเลิกวันใส่เครื่องแบบลูกเสือ นักเรียนคิดว่าเป็นเรื่องเฉย ๆ ($\bar{X}$ = 2.94, S.D. = 0.96) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะไม่มีความรู้สึกพิเศษใดๆ เมื่อสวมเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 2.92, S.D. = 1.00)

2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อเครื่องแบบลูกเสือ พบว่ามีนักเรียนเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อเครื่องแบบลูกเสือ พบว่านักเรียนมีทัศนคติด้านความรู้สึกในทางบวกภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือเครื่องแบบลูกเสือสร้างความรู้สึกอบอุ่นและเป็นมิตร ($\bar{X}$ = 3.23, S.D. = 1.06) นักเรียนรู้สึกดีเมื่อเห็นคนอื่นสวมเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.14, S.D. = 0.99) นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อได้สวมเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.09, S.D. = 1.04) การสวมเครื่องแบบลูกเสือทำให้นักเรียนรู้สึกมั่นใจในตัวเอง ($\bar{X}$ = 3.06, S.D. = 1.02) การสวมเครื่องแบบลูกเสือส่งเสริมความมีระเบียบวินัย ($\bar{X}$ = 3.31, S.D. = 1.05) เครื่องแบบลูกเสือเป็นสัญลักษณ์ที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี ($\bar{X}$ = 3.25, S.D. = 1.04) เครื่องแบบลูกเสือช่วยปลูกฝังคุณธรรมให้กับเยาวชน ($\bar{X}$ = 3.21, S.D. = 1.00) เครื่องแบบลูกเสือสร้างความเสมอภาคและลดการแบ่งชั้นวรรณะ ($\bar{X}$ = 3.14, S.D. = 1.02) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.19, S.D. = 0.96) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีเมื่อสวมเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.13, S.D. = 0.97) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะสวม

เครื่องแบบลูกเสือด้วยความเต็มใจ ($\bar{X}$ = 3.10, S.D. = 1.05) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อสวมเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.08, S.D. = 1.00)

ทัศนคติด้านความรู้สึกในทางลบภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือการสวมเครื่องแบบลูกเสือทำให้นักเรียนรู้สึกอึดอัดและไม่สบายตัว ($\bar{X}$ = 3.08, S.D. = 1.00) เครื่องแบบลูกเสียดูคล้ายสมัยและไม่ทันสมัย ($\bar{X}$ = 2.92, S.D. = 1.01) การบังคับให้สวมเครื่องแบบลูกเสือทำให้นักเรียนรู้สึกไม่มีอิสระ ($\bar{X}$ = 2.89, S.D. = 1.02) นักเรียนรู้สึกอายที่ต้องสวมเครื่องแบบลูกเสือในที่สาธารณะ ($\bar{X}$ = 2.70, S.D. = 1.13) เครื่องแบบลูกเสือสร้างความกดดันทางการเงินให้กับผู้ปกครอง ($\bar{X}$ = 3.11, S.D. = 0.99) เครื่องแบบลูกเสือเป็นการบังคับที่ไม่จำเป็นในยุคปัจจุบัน ($\bar{X}$ = 3.07, S.D. = 1.00) เครื่องแบบลูกเสือเป็นสิ่งที่ล้าสมัยและไม่เข้ากับสังคมใหม่ ($\bar{X}$ = 2.94, S.D. = 0.96) การบังคับใช้เครื่องแบบลูกเสือละเมิดสิทธิการแสดงออก ($\bar{X}$ = 2.85, S.D. = 1.02) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะรู้สึกอึดอัดเมื่อต้องสวมเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.01, S.D. = 1.02) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 2.98, S.D. = 1.00) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงการสวมเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 2.97, S.D. = 0.99) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะไม่สนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 2.96, S.D. = 0.96)

ทัศนคติด้านความรู้สึกในทางนึ่งเฉยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ เครื่องแบบลูกเสือเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับนักเรียน ($\bar{X}$ = 3.10, S.D. = 0.99) นักเรียนรู้สึกว่าการสวมเครื่องแบบลูกเสือเป็นเพียงเสื้อผ้าที่ต้องใส่ตามระเบียบเท่านั้น ($\bar{X}$ = 3.05, S.D. = 1.04) การสวมหรือไม่สวมเครื่องแบบลูกเสือก็ไม่ต่างกันสำหรับนักเรียน ($\bar{X}$ = 3.02, S.D. = 1.00) นักเรียนไม่ค่อยใส่ใจกับรูปแบบหรือการออกแบบเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 2.97, S.D. = 0.97) เครื่องแบบลูกเสือไม่ควรเป็นประเด็นที่ถกเถียงกัน ($\bar{X}$ = 3.38, S.D. = 0.99) นักเรียนคิดว่าใส่หรือไม่ใส่เครื่องแบบลูกเสือก็ไม่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ($\bar{X}$ = 3.20, S.D. = 1.03) นักเรียนคิดว่าการใส่หรือไม่ใส่เครื่องแบบลูกเสือไม่ได้มีผลต่อทัศนคติในการเรียนรู้วิชาลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.14, S.D. = 1.03) นักเรียนคิดว่าเครื่องแบบลูกเสือเป็นเรื่องที่สามารถมีหรือไม่มีก็ได้ ($\bar{X}$ = 3.14, S.D. = 1.00) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือเฉพาะเมื่อบังคับเท่านั้น ($\bar{X}$ = 3.04, S.D. = 1.00) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะไม่คิดมากเกี่ยวกับเรื่องเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.04, S.D. = 0.93) หากโรงเรียนยกเลิกวันใส่เครื่องแบบลูกเสือ นักเรียนคิดว่าเป็นเรื่องเฉย ๆ ($\bar{X}$ = 2.94, S.D. = 0.96) นักเรียนมีแนวโน้มที่จะไม่มีความรู้สึกพิเศษใดๆ เมื่อสวมเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}$ = 2.92, S.D. = 1.00) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการแต่งกายชุดลูกเสือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการจัดกิจกรรมลูกเสือที่มีผลต่อความรู้สึกและการรับรู้ของนักเรียน โดยหากชุดมีความเหมาะสม สะดวกสบาย และสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน จะส่งผลให้เกิดทัศนคติในเชิงบวก ในทางตรงกันข้าม หากนักเรียนรู้สึกว่าชุดมีความไม่สะดวกหรือไม่จำเป็น อาจส่งผลให้เกิดทัศนคติในเชิงลบได้ ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้และประสบการณ์ตรงของผู้เรียนที่มีต่อสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้สอน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (จามิกร มะแก้ว, 2568) ที่พบว่าปัจจัยด้านการแต่งกายเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ-เนตรนารี และมีการปรับรูปแบบการแต่งกายให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการแต่งกายมีความสัมพันธ์กับทัศนคติและการมีส่วนร่วมของนักเรียน สามารถอธิบายได้ว่าระหว่างบุคคลของนักเรียนในด้านความสนใจและมุมมองต่อการแต่งกาย โดยนักเรียนแต่ละคนมีแนวโน้มทัศนคติที่แตกต่างกัน เช่น บางกลุ่มให้ความสำคัญกับความสวยงามและความทันสมัย ขณะที่บางกลุ่มเน้นความเรียบง่ายหรือการปฏิบัติตามระเบียบ ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้และความพึงพอใจต่อการสวมใส่ชุดลูกเสือที่แตกต่างกันออกไปนอกจากนี้ยังสามารถอธิบายได้ว่าปัจจัยด้านอายุและระดับชั้นเรียนอาจมีส่วนทำให้ทัศนคติแตกต่างกัน เนื่องจากนักเรียนที่มีอายุมากขึ้นมักให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์และแฟชั่นมากขึ้น จึงอาจมีความคาดหวังต่อรูปแบบเครื่องแต่งกายที่สูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Kim Ju Ae, 2014) ที่พบว่านักเรียนสามารถแบ่งออกเป็นหลายกลุ่มตามทัศนคติด้านการแต่งกาย และแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้านความพึงพอใจ การรับรู้ต่อเครื่องแบบ และพฤติกรรมการใช้งานเครื่องแต่งกาย สาเหตุหนึ่งอาจมาจากการที่เครื่องแบบลูกเสือเป็นสิ่งที่กำหนดรูปแบบการแต่งกายและพฤติกรรมของนักเรียนในลักษณะเดียวกัน ซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนบางส่วนรู้สึกถูกจำกัดเสรีภาพในการแสดงออกและความเป็นตัวของตัวเอง โดยเฉพาะในช่วงวัยรุ่นที่ต้องการแสดงอัตลักษณ์ของตนเองอย่างชัดเจน จึงอาจก่อให้เกิดทัศนคติในเชิงลบต่อการสวมใส่ชุดลูกเสือ ในขณะเดียวกัน นักเรียนบางส่วนอาจมองว่าเครื่องแบบเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างระเบียบวินัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย

จึงทำให้เกิดทัศนคติที่แตกต่างกันระหว่างบุคคลซึ่งสามารถอธิบายได้ในมิติทางสังคมและการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ เสรีภาพและความเป็นตัวของตัวเอง ของผู้เรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของ (Wanpat Youngmevittaya, 2566) ที่เสนอว่าเครื่องแบบนักเรียนอาจขัดแย้งกับการพัฒนาความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยจำกัดโอกาส ในการแสดงออกและการเรียนรู้ความแตกต่างของผู้เรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อเครื่องแบบลูกเสือ พบว่ามีนักเรียนเพศชาย และเพศหญิงมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจกล่าวได้ว่าความแตกต่างทางเพศในด้าน ความสนใจ การรับรู้ และความคาดหวังต่อการแต่งกาย โดยเพศหญิงอาจให้ความสำคัญกับความสวยงาม ความ เหมาะสม และรายละเอียดของเครื่องแต่งกายมากกว่า ขณะที่เพศชายอาจให้ความสำคัญกับความสะดวกสบายและ การใช้งานจริง จึงส่งผลให้เกิดทัศนคติที่แตกต่างกันต่อเครื่องแบบลูกเสือ นอกจากนี้ยังสามารถอธิบายได้ในมิติของ บทบาททางสังคมและค่านิยมที่แตกต่างกันระหว่างเพศ ซึ่งมีอิทธิพลต่อมุมมองและความรู้สึกต่อการแต่งกายของ นักเรียนอย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยดังกล่าวแตกต่างจากงานวิจัยของ (แพรวพรรณ จันตะคุณ, 2563) ที่พบว่าโดยรวม แล้วนักเรียนมีเจตคติไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเนื่องมาจากความแตกต่างของบริบทในการศึกษา โดยงานวิจัยดังกล่าว ศึกษาทัศนคติต่อเพศศึกษา ขณะที่งานวิจัยนี้มุ่งเน้นไปที่เครื่องแบบลูกเสือซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์และ การแสดงออกทางสังคมมากกว่า จึงอาจทำให้ผลการวิจัยแตกต่างกัน สามารถอธิบายได้ว่าความแตกต่างทางเพศใน ด้านการรับรู้บทบาทและค่านิยมทางสังคม โดยเพศชายและเพศหญิงมักถูกปลูกฝังให้มีมุมมองและความคาดหวังต่อ การแต่งกายที่แตกต่างกัน ส่งผลให้การประเมินความเหมาะสม ความสวยงาม และความจำเป็นของเครื่องแบบ ลูกเสือแตกต่างกันไปนอกจากนี้ยังสามารถอธิบายได้ว่าการรับรู้บทบาททางเพศมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรม ของนักเรียนในหลายมิติ รวมถึงมุมมองต่อการแต่งกายและการปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ (จักรกฤษณ์ พิญญาพงษ์และคณะ, 2019) ที่พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีการรับรู้บทบาททาง เพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าความแตกต่างทางเพศสามารถส่งผลต่อมุมมองและ ทัศนคติของนักเรียนได้ และยังสะท้อนให้เห็นอีกว่าความแตกต่างทางเพศในด้านประสบการณ์ การรับรู้ และค่านิยม ที่ได้รับจากสังคม ซึ่งส่งผลให้เพศชายและเพศหญิงมีมุมมองต่อการแต่งกายและความเหมาะสมของเครื่องแบบ ต่างกัน โดยเฉพาะในช่วงวัยรุ่นที่เริ่มให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์และการแสดงออกของตนเอง นอกจากนี้ยัง สะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยด้านเพศเป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของนักเรียนในหลายบริบท รวมถึงการแต่ง กายในสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เยาวภา เวชวากยานนท์, 2527) ที่พบว่าเพศของนักเรียนส่งผลให้ เกิดความแตกต่างในความรู้และทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากความแตกต่างทางเพศในด้าน การรับรู้และความรู้สึกที่มีต่อเครื่องแบบ โดยเพศหญิงอาจมองว่าเครื่องแบบช่วยเสริมสร้างความเป็นระเบียบ ความ ภาคภูมิใจ และความเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ขณะที่เพศชายอาจมองว่าเครื่องแบบเป็นข้อจำกัดต่อเสรีภาพและการ แสดงออกของตนเอง จึงส่งผลให้เกิดทัศนคติที่แตกต่างกันนอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยด้านอารมณ์และการ รับรู้มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างทัศนคติของนักเรียนต่อการแต่งกายในสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Daniela POPA, 2018) ที่พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นและความรู้สึกต่อการสวมเครื่องแบบ นักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยนักเรียนหญิงมีแนวโน้มมองเชิงบวกมากกว่า ขณะที่นักเรียนชายมองในเชิง จำกัดเสรีภาพมากกว่า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรปรับปรุงการออกแบบเครื่องแบบให้ทันสมัย สวมใส่สะดวกสบาย เหมาะสมกับสภาพอากาศ และมีราคาที่ไม่สร้างภาระทางการเงินแก่ผู้ปกครอง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบและรูปแบบของเครื่องแบบ
2. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่สร้างความเข้าใจและความภาคภูมิใจในการสวมเครื่องแบบลูกเสือ เช่น การเล่าประวัติศาสตร์และความหมายของลูกเสือไทย การจัดกิจกรรมที่แสดงคุณค่าด้านวินัย คุณธรรม และการเป็น แบบอย่างที่ดี เพื่อเปลี่ยนทัศนคติจากเฉยเมยเป็นเชิงบวกมากขึ้น

3. ควรพิจารณาเพิ่มความยืดหยุ่นในการกำหนดนโยบายการสวมเครื่องแบบลูกเสือ ลดการบังคับที่เข้มงวดเกินไป และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีทัศนคติต่อเครื่องแบบแตกต่างกัน โดยอาจมีแนวทางที่เหมาะสมกับแต่ละเพศหรือให้นักเรียนมีทางเลือกมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาเหตุผลที่นักเรียนเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ รวมถึงศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติ เช่น ระดับชั้น สภาพเศรษฐกิจฐานะ ภูมิภาค ประเภทโรงเรียน และประสบการณ์ในกิจกรรมลูกเสือ

2. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบเครื่องแบบลูกเสือที่หลากหลาย ทันสมัย สะดวกสบาย และเหมาะสมกับบริบทปัจจุบัน โดยมีการทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างและประเมินผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียน

3. ควรศึกษาในเชิงประจักษ์ว่าทัศนคติต่อเครื่องแบบลูกเสือมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การมีส่วนร่วมในกิจกรรม และพัฒนาการด้านจิตใจ สังคม และคุณธรรมของนักเรียนหรือไม่ รวมถึงการศึกษาติดตามทัศนคติในระยะยาวเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงตามช่วงวัย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย
- จามิกร มะแก้ว. (2568,ฉบับประจำเดือน 21 เมษายน 2568 – 6 พฤษภาคม 2568). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ-เนตรนารี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย รามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)**. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 3(5), 4
- จักรกฤษณ์ พิญาพงษ์, ธัญญลักษณ์ พิมเสน, และนันทิกา คบล่า. (2019,ฉบับประจำเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม). **การรับรู้บทบาททางเพศและทัศนคติทาง .เพศของวัยรุ่นในสถานศึกษาแห่งหนึ่งจังหวัดอุตรดิตถ์**. *วารสารวิชาการวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์*, 3(6), 1-13.
- แพรวพรรณ จันตะคุณ. (2563). **การศึกษาเจตคติเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน. (2552). **แนวทางการพัฒนาหลักสูตรการจัดกิจกรรม ลูกเสือในสถานศึกษา พ.ศ. 2552**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- เยาวภา เวชวากยานนท์.(2527).**ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับประชากรศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สี่ โรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยามหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา หลักสูตรสังคมศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- Kim, J. A. (2014). *The perception and wearing attitude toward school uniform by group according to clothing attitude: Focusing on high school students*. *Journal of the Korean Society of Costume*, 64(5), 1–15.
- Parentkind. (2025, August 18). *Parents in England skipping meals to afford school uniforms, survey finds*. *The Guardian*. [Online]. https://www.theguardian.com/education/2025/aug/19/parents-skipping-meals-to-afford-school-uniforms-surveyengland?utm_source=chatgpt.com
- Popa, D., & Olaru, R. (2018). *The values and attitudes of adolescents associated to wearing the school uniform*. *Journal Plus Education*, 19(1), 154–165.
- Sharon, S., & Saul, M. (1996). *Social psychology*. Boston: Houghton Mifflin
- Wanpat Youngmevittaya (2566). **อุดมคติของการศึกษาและการถกเถียงเรื่องเครื่องแบบนักเรียนในประเทศไทย: The Teleology of Education and the School Uniform Debate in Thailand**. *Journal of the Philosophy and Religion Society of Thailand*, 18(2), 182-209.